

במדינה

(המשך מעמוד 7)

סדקים. זוהי מוסיקה הרקע הישראלית לכל ועידת-פסגה ערבית.

הפעם זה היה חשוב עוד יותר, כי "הכתבים לעניינים ערביים" ומדריכים במשרד החוץ ידעו כי ועידה זו עלולה, חלילה, לשכנע את העולם ש"אף מוכן לשלום עם ישראל". לכן רווח בהרחבה על הקשיים, על חילוקי הדעות, על דחיית ישיבות הפתיחה והסיום. וכאשר לא בא הפיצוץ המקווה, נתפסו הכל לבעייה האחת שלא נפתרה, והכריזו על כישר לון זה בתרועת-שימחה. לא נמצאה פשרה בין סוריה ועיראק לגבי לבנון.

האיום הנוראי. צרכן-התיקשורת הישראלי יכול היה לקבל את הרושם כאילו נמצאת ישראל בעימות נורא עם סוריה לגבי לבנון. סוריה לא גורשה מלבנון, היא מתגברת את כוחותיה ומשנה את עמדותיה, יש איום על ישראל.

המצב האמיתי שונה לגמרי. בלבנון של היום נוצרו חזיתות מוזרות. כחזית אחת נמצאים ביחד אש"ף, ישראל וע"י. ראק. כחזית השנייה נמצאת ישראל ביחד עם סוריה.

זוהי המציאות בשטח: המאבק הנוכחי נטוש בין המאורנים, בהנהגת הגנרל מישאל עאון, ובין חזית מוסלמית-דרוזית, בהנהגת סוריה.

ישראל וערפאת ביחד. היכן נמצאת ישראל?

למעשה בשני הצדדים. באופן מסורתי תומכת ישראל במאורנים. מילחמת-הלבנון, שימלאו לה בשבוע הבא בדיק שבע שנים, היתה בין השאר מזימה להקים בלבנון כולה דיקטטורה מאורנית, הכפופה לישראל.

אולם כיום נתמכים המאורנים על-ידי ע"י, ראק, המזרימה אליהם נשק ומשאבים אחרים כדי להתנכל לסוריה, וגם על-ידי אש"ף, המסוכסך עם סוריה. השילטון המאורני עוזר לאש"ף של יאסר ערפאת ותומך בניסיונו לשקם את כוחו בלבנון. בעניין זה זהים האיניטרסים של ישראל וסוריה ורוקא. כמו כל רבר בלבנון, גם היערכות זו היא מטורפת.

אישור לשלום. אולם מבחינת ישראל, לא העניין הלבנוני היה חשוב בקובלנקה. אילו היתה ממשלת-ישראל מעוניינת בשלום, היא היתה מקדמת את תוצאות הפסיגה בתרועות-חצוצרה. כי בקובלנקה קרו הרבים הבאים:

● מצריים חזרה כרוב כבוד למרכז העולם הערבי, מבלי שנדרשה לבטל את חוזה השלום עם ישראל. פירוש הדבר, בעקפיו: חותמת של העולם הערבי על הזכות של מדינה ערבית לזכות בריבונות-שלום עם ישראל. ● תוכנית-השלום של אש"ף אושרה על-ידי הפסיגה פה אחד (אף כי לוב הביעה את התנגדותה מוחזק לאולם, וסוריה הסכימה באירצון). תוכנית זו אומרת: הכרה בישראל, הפסקת הטורד (לפי ההגדרה הערבית), הכרה בהחלטות מועצת-הביטחון 242 ו-338. כלר מר: הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, לצד ישראל ותוך שלום עימה.

● למעשה הכירה הוועידה בזכותו של אש"ף לנהל משאומתן ישיר עם ישראל (במיסגרת ועידת-שלום בינלאומית), וגם בקיום בחירות בשטחים הכבושים כתנאים מסויימים.

ערפאת המנצח. היה זה ניצחון גדול של יאסר ערפאת. האיש, שעמד לפני שנה וחצי ישב בוועידת-הפסיגה בעמאן כרמות שולית, מושפלת ומבודדת, זכה באישור מוחזק של המדינות הערביות, מהאוקיינוס האטלנטי ועד גבול איראן.

עובדה מכרעת זו היא שגרמה לתעמולה הישראלית להתעלם, עד כמה שאפשר, מן הפסיגה ולהעמיד פנים, כי פסילת המשאומתן שולי, כושל ועלול. כי פסילת המשאומתן עם ערפאת היא כיום אכזר-הפינה של המדיניות הישראלית.

גנדי
הסיסמה הצליחה

תחזית יותר מרחיקות-לכת אינן פוסלות הקמת חזית משותפת בין שתי המפלגות, שבעתיד אולי אף יתייצבו ביחד לפני הבחור. הראשון שהעלה רעיון זה היה רובר "התחיה" ומראשי המתנחלים כחבל-עזה — אבי פרזן.

זהו רצונם של פעילים רבים בשטח, וכנר אה גם של מנהיג "התחיה" ח"כ יובל נאמן. גם אישים אחרים ב"תחיה", כמו אליקים העצני ובני קצובר, די תומכים בהתקרבות בין שתי התנועות.

בימין הקיצוני שוררת חרדה. לדעתו, שלמות הארץ נתונה בסכנה

ב"תחיה" שוררת מבוכה. חברים רבים זורמים ממנה לגנדי ולרפול

כנית המדינית החדשה. תחושה זו קיימת עוד מימי הפרת ההסכם מים הקואליציוניים עימן על-ידי הליכוד, והסיכומים ה"מינימליסטיים" בקווי-הסוד של הממשלה בין הליכוד למערך בנוגע להקמת ישובים חדשים בשטחים. בימין מתכוונים להחריף את המאבק נגד הליכוד ונגד שמיר, ויודעים שלא יוכלו לעשות זאת בשלושה ראשים מפוצלים.

● צומת בחוץ

תהליך שיתוף-הפעולה בין "התחיה" ל"מולדת" התחיל לפני חודש, בהתייעצויות קבועות של הסיעות בכנסת הנמשכות עד היום. גם תנועת "צומת" של רפול הוזמנה להשתתף. ב"צומת" סירבו לשתף פעולה עם "התחיה" ו"מולדת".

אנשי "צומת" טוענים ש"התחיה" ו"מולדת" עוסקות רק בעניין ארץ-ישראל השלמה, ואילו הם אינם רוצים להצטייר, כמוהו, כ"מפלגה של נושא אחד" וכקיצוניים. גם האופי המיליטנטי של "מולדת" (ותומכי ה

גאולה
כישלון בבחירות

ביום המישי יקיימו "התחיה" ו"מולדת" פעולה משותפת ראשונה ביניהן: צעדה ביום-ירושלים, האמורה לעבור בתוך הרובע המוסלמי, בעיקר במקומות בעיר העתיקה שיהודים כמעט ולא פוקדים אותם היום.

האירוע יסתיים בעצרת, שבה ינאמו חברי הכנסת גאולה כהן ורחבעם זאבי, בנוכחות מאות אנשים משתי התנועות. לא ברור עדיין מה יקרה אם לא יינתן אישור ממשלתי לצעדה — אך נראה ש

תחיה המולדת: אבל לא בצומת

לא ברור עדיין אם גאולה כהן, שארץ פרישת אנשי "צומת" נותרה הדומיננטית ב"תחיה" ללא-עוררין, תסכים למהלך מר-חיקלכת של איחוד בין שתי התנועות. היא כבר נכוחה על-ידי רפול, וצפוי שתיוהר בי צוננין. ב"מולדת" גם לא נראים סימנים לווי תור על סיסמת ה"טרנספר", שהביאה אותם מעמדת-אלמוניות לשני מושבים בכנסת. גאולה כהן, אליקים העצני ואחרים ב"תחיה" אינם מתלהבים מרעיון ה"טרנספר". אך נראה שבשורות "התחיה" יש הקצנה ימינה לכיוון תמיכה ברעיון ה"טרנספר", בעיקבות התמשכות האינתיפאדה. רבים מפעיליה בשטח אימצו את רעיון ה"טרנספר", ולוחצים על איחוד בין שתי התנועות. ב"תחיה", שנחלשה מאוד אחרי עזיבת פעילים רבים שעברו ל"צומת" ול"מולדת", ואחרי שספגה מכה בבחירות האחרונות — אין המנהיגות יכולה עוד להרשות לעצמה להתעלם מהקולות הבאים מלמטה.

הפרופ' עוזר שילד מאוניברסיטת חיפה, איש "התחיה", ברך ומצא שיש זהות בין מצביעי שתי המפלגות (מצביעים רבים מה אינטליגנציה העירונית) מבחינה סוציאל-אקונומית, בעוד שמצביעי "צומת" אינם באים מרקע דומה (התבססות על ניצי ההתיישבות העובדת).

נוסף על כך, והחשוב מכל — יש תמימות ריעים בשתי התנועות שארץ-ישראל השלמה נתונה בסכנה, והן מכיחות קיץ לוהט של פעילות נמרצת נגד שמיר, רבין ותוכניתם המדינית.

טרנספר) ו"התחיה" — שבה רבים אנשי גוש אמונים, ויש בה תמיכה רבה במאבקים בנוסח התנחלויות בלתי-חוקיות — מרתיע את אנשי "צומת".

הרמטכ"ל לשעבר, רפאל איתן, ועימן אנשי "חוג עין-זורר", יוצאי תנועת-העבודה ההיסטורית, הם אנשי-המסדר, ואינם מוכים לים את סיגנון-הפעולה האנטי-מימסדי של גאולה כהן, אליקים העצני, בני קצובר ודומיהם. זו היתה אחת הסיבות לפילוג בין "התחיה" ל"צומת".

נוסף על כך קיימות יריבויות ואיבות אישיות בין רפול לגאולה כהן (מימי"התחיה" המשותפים) ובין רפול לגנדי (מימי"הפלמ"ח והצבא).

"צומת" מעדיפה לבנות את עצמה בתוך דעה הציבורית כמפלגת-ימין רציונלית, וכך היא פועלת בסיגנון של הסברה במודעות ענק בעיתונות היומית, בהופעות ציבוריות של רפול, ופחות בהפגנות ובפעילות-מחאה.

● הטרנספר מצליח

עכשיו התווסף לשיתוף-הפעולה הפרימטרי בין "התחיה" ל"מולדת" גם מר של שיתוף-פעולה בפעילות בשטח.

בכנסת מתקיים שיתוף-פעולה "מפתיע", כפי שהגדיר זאת אחד מחברי מזכירות ה"תחיה", בין גאולה כהן לזאבי. היא מיידיעת אותו כמעט בכל צעד שהיא גורשת (הצעות אי-אמון, ומעוררת אותו להגיש גם הוא הצעות מקבילות).

שתי התנועות קיימת נחישות לקיימה ככל מיקרה, כדי להפגין "נוכחות וריבונות בעיר המאוחדת".

● יריבות ושינאה

האירוע מסמך מיפנה בתולדות היחסים שבין מפלגות הימין. בעבר תקפה "התחיה" הן את תנועת "צומת", בראשות ח"כ רפאל ("רפול") איתן, שממנה התפלגה בנובמבר 1987, הן את "מולדת", בראשות ח"כ רחבעם ("גנדי") זאבי, שהוקמה חודשים אחרים לפני הבחירות לכנסת. ב"תחיה" טענו כלפי שתי התנועות החדשות שהן "תנועות של איש אחד", ושהן מפלגות את מחנה נאמני ארץ-ישראל.

מוכן שבין מנהיגי שלוש המפלגות ופי עיליהן היתה יריבות, שגבלה לעיתים בעוינות, כפי שיכולה להיות רק בין פלגים הקרובים זה לזה אידיאולוגית, ולא היה שום שיתוף-פעולה ביניהן בדרך כלשהו.

● לחץ מלמטה

היום התחושה ב"תחיה" וב"מולדת" היא שהמציאות המדינית מחייבת לפעול ביחד. גם לחץ מלמטה, של הפעילים, מאיץ תהליך זה.

ההרגשה בשתי המפלגות היא שהפילוג אינו מוצדק, למרות הברלי הניואנסים בין התנועות. במפלגות הימין התחזקה תחושת הנבגד דות כלפי הליכוד ושמיר, אחרי הצגת התר